

Ріктер Мішак

Харківська
бандура

*Фундація
Українознавчих Студій
в Австралії*

*Інститут мистецтвознавства,
фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського
Національної академії наук України*

Ріктер Мішюб

Харківська бандура

*Культурологічно-мистецькі
аспекти генези і розвитку
виконавства на українському
народному інструменті*

Харків • Торонто
Видавець Савчук О. О.
2013

УДК 780.614.13.09(477.54)

ББК 85.315.3

М71

Рекомендовано до друку Вченою радою
Інституту мистецтвознавства, фольклористики
та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України
(протокол № 14 від 12.12.2013 р.)

Рецензенти:

Хай М. Й., доктор мистецтвознавства, професор, зав. відділу
етномузикології ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України

Іваницький А. І., доктор мистецтвознавства, професор, провідний
науковий співробітник ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України

Осадча В. М., кандидат мистецтвознавства, професор,
зав. кафедри українського народного співу та музичного
фольклору Харківської державної академії культури

Мішалов В.

М71

Харківська бандура : культурологічно-мистецькі аспекти генези і розвитку виконавства на українському народному інструменті / Віктор Мішалов. — Харків : Видавець Савчук О. О., 2013. — 368 с. ; 109 іл. — Серія «Слобожанський світ». Випуск 7.

ISBN 978-966-2562-47-7

Монографія В. Ю. Мішалова «Харківська бандура» є чи не першим науковим виданням в історії українського мистецтвознавства, що присвячено мало вивченій темі — генезі і розвитку виконавства на харківській бандурі.

Праця ґрунтується на унікальних документах та наукових матеріалах, виявлених автором як на теренах України, так і у митців української діаспори Австралії, Північної та Південної Америки. Узагальнюючи багатий фактологічний матеріал та аналізуючи його у історико-культурній та музикознавчій площинах, автор повертає у вітчизняну науку достеменне знання про історію бандурного виконавства в Україні.

*Друк книги
повністю спонсорований
Фундацією
Українознавчих Студій
в Австралії*

УДК 780.614.13.09(477.54)
ББК 85.315.3

ISBN 978-966-2562-03-3 (серія)
ISBN 978-966-2562-47-7

© Мішалов В. Ю., 2013
© Видавець Савчук О. О., макет, 2013
© Войт В. В., підбір ілюстрацій, 2013
© Ткач О. П., Федько О. М.,
художнє оформлення, 2013

ЗМІСТ

Ігор Мацієвський

ПРАЦЯ «ХАРКІВСЬКА БАНДУРА»

ВІКТОРА МІШАЛОВА 9

ВСТУП..... 17

РОЗДІЛ 1.

ІСТОРІЯ ВИВЧЕННЯ МИСТЕЦТВА

ВИКОНАВСТВА НА ХАРКІВСЬКІЙ БАНДУРІ..... 19

1.1. Огляд джерел та історіографія дослідження 20

Висновки до розділу 1 36

РОЗДІЛ 2.

СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНІ УМОВИ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ БАНДУРНОГО

ВИКОНАВСТВА НА СЛОБІДЩИНІ..... 39

2.1. Аналіз традиційних шкіл

і культура бандурного виконавства..... 40

2.2. Особливості культури бандурного

виконавства на Слобідщині 53

Висновки до розділу 2 70

РОЗДІЛ 3.

ЗАРОДЖЕННЯ СЦЕНІЧНОГО

КОБЗАРСТВА ТА ЕВОЛЮЦІЯ МИСТЕЦЬКОЇ

ОСОБИСТОСТІ ТРАДИЦІЙНОГО ВИКОНАВЦЯ 71

3.1. Сценічні виступи кобзарів

та становлення феномена бандурництва..... 72

3.2. Формування ансамблевого

виконавства на бандурі 77

3.3. Вплив сценічного виконавства на трансформацію

особистості й культуру бандуристів 85

Висновки до розділу 3 96

РОЗДІЛ 4.

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ЗДОБУТКИ

ВИКОНАВСТВА НА ХАРКІВСЬКІЙ БАНДУРІ..... 99

4.1. Роль Гната Хоткевича в становленні

харківської професійної школи виконавства 100

4.2. Формування ансамблевого виконавства на харківській бандурі	154
4.3. Трагічна доля Гната Хоткевича та харківської бандури у 30-х роках ХХ ст.	185
4.4. Розвиток харківської школи гри на бандурі в Україні у другій половині ХХ та на початку ХХІ століть	190
4.5. Культурно-мистецькі здобутки виконавства на харківській бандурі в діаспорі	203
<i>Висновки до розділу 4</i>	219
ВИСНОВКИ	221
Перелік умовних скорочень	225
Список використаних джерел	225
ДОДАТКИ	
<i>Додаток А.</i> Таблиці	256
<i>Додаток В.</i> Програмки концертів кобзарів та бандуристів	271
<i>Додаток Г.</i> Репертуар слобідських кобзарів, харківських бандуристів та ансамблів	275
Твори Гната Хоткевича для бандури	292
<i>Додаток Д.</i> Листи Г. Хоткевича відносно кобзарського мистецтва	296
<i>Додаток Е.</i> Список студентів-бандуристів Г. Хоткевича та послідовники харківського способу гри на бандурі	304
ІЛЮСТРАЦІЇ	305
Перелік ілюстрацій	357
Іменний покажчик	361
Summary	367

